

SLOVENŠČINA–9. RAZRED

Navodila za samostojno delo

- Sreda, 13. 5. 2020

TEMA: France Bevk: Kaplan Martin Čedermac

- Najprej si na povezavi https://www.youtube.com/watch?v=JvJdX-7_bIQ oglej pokrajino, v kateri je odraščal pisatelj France Bevk.
- V zvezek **ZAPIŠI** osnovne podatke o avtorju.

France Bevk

- 17. september 1890, Zakojca pri Cerknem
- + 17. september 1970, Ljubljana

Poklic: pisatelj, pesnik, dramatik, prevajalec, urednik

Psevdonim: Pavle Sedmak

Delo: zgodovinski romani, romani iz vsakdanjega življenja, novele, povesti, črtice

(Kaplan Martin Čedermac (roman), Lukec in njegov škorec, Tatič, Čarovnica Čirimbara, Zlata voda in druge zgodbe ...)

- Preberi **razlago o romanu Kaplan Martin Čedermac**.

V romanu sta uravnotežena sporočilo in čista pripovedna oblika.

Dogaja se v Beneški Sloveniji, kjer so bili na oblasti [fašisti](#). Zaradi njihovih političnih načel je bila prebivalcem vzeta pravica do materinega jezika. Zato v globljem pomenu roman predstavlja celovito metaforo za boj človeškega dostojanstva z oblastjo.

Roman Kaplan Martin Čedermac je pripoved z močnim čustvenim nabojem.

Izraža se predvsem v slikovitih opisih narave.

Zanosni in ekspresivno dinamični so tudi opisi Čedermacovega duševnega stanja, v katerem je pogosto obrnjen v svoj intimni svet ter občutja, ki jih doživlja v samoti in boleznih ter k predmetom, ki so okoli njega.

Kaplan Martin Čedermac je bil preveden tudi v 6 drugih jezikov.

Bevk je snov za nastanek romana premestil v cerkev iz šolstva. Rad je uporabljal zgodovinsko snov, kar se kaže tudi v tem romanu, kjer je Beneško Slovenijo predstavil v času fašizma.

Pisatelj je večkrat preučeval [Beneško Slovenijo](#) in takratne razmere v njej.

Mnogo gradiva je dobil od profesorja [Ivana Trinka](#) in različnih duhovnikov.

Za model duhovnika Martina Čedermaca je služil kaplan Anton Kufolo (1889-1959), ki je bil človek trdnega in dejavnega značaja,

V romanu je tudi uporabil nekatere knjige, kot so [Gregorčičeve poezije](#)^[1]

[Prešernov sonet](#) *Memento mori*^[2] in citat "Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti vol'jo vero in postave. . .", omenjene pa so tudi kitice nekaterih starih ljudskih slovenskih pesmi ter nekateri stavki iz Svetega pisma.

➤ **PREBERI odlomek v berilu, str. 162–165.**